

Renovatio antiquarum Ordinationum, gratiarum, & privilegiorum Ord. Cisterciensis Monachorum S. Benedicti, Jurisdictionisque & auctoritatis Abbatis, & aliorum Pralatorum d. Ordinis.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In eminenti dignitatis Apostolicae specula meritis licet imparibus divina dispositione vocati, ad ea libenter intendimus per que singuli Religionum Ordines, abusibus & incommodis, que in eos tractu temporis diversimode irreperunt, eliminatis, non solum antiquis suis prerogativis, & dignitati restituuntur, sed etiam regularia eorum instituta ad divinae Majestatis laudem, & gloriam in posterum stabiliantur. Et ut id votive succedat, his que per Rom. Pont. Predecessores nostros prudenter concessa, ordinataque fuerunt, ut firma perpetuo & illibata persistant, libenter cum a Nobis petitur, Apostolici roboris firmitatem adjuvamus, illaque nonnumquam innovamus, & ampliamus, ac alias super his disponimus, prout personarum, temporumque conditione pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Ordo Monachorum Cisterciensium jam diu in summa puritate vitæque sanctitate floruit, sed paulatim in desolationem prolapsus est.

§.1. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Ludovici Abbatis Monasterii Cistercii Cabilonen. Dioc. petitio continebat, quod licet Ordo Cisterciens. in summa puritatis, & devotionis perfectione, per multa retroactorum annorum secula, ac tandiu exemplari Religiosorum suorum vita, atque sanctimonia, non solum in Regno Franciæ, ubi supremum ejus caput, videlicet Cistercii prædictum cum aliis quatuor illius præcipuis, nempe Firmitatis, Pontiniaci, Clarevallis, & Morimundi Cabilon. prædictæ, ac Antifiodoren. & Lingonen. Dioc. respectivo Monasteriis, quæ filia Cistercii nuncupantur, sed etiam per alias fere universa Christiani Orbis climata, cum bonæ fame, & virtutum odore, eximioque religionis decore ad ædificationem militantis Ecclesiæ, quandiu juxta SS. Patrum institutiones, & regularia illius instituta, præfatis, aliisque Monasteriis, de Monachorum d. Ordinis personis provifum, ejusque laudabilia instituta, ritus, consuetudines, & privilegia firmiter observata fuerunt, Domino cooperante floruerit; nihilominus a pluribus annis citra, præsertim postquam pleraque Monasteriorum, & Prioratum suorum aliis quam dicti Ordini personis commendari, a Superioris obedientia, per exemptionum unionem, aliasque diversas vias, tanquam membra a suo corpore divelli, abstrahi, & dismembrari ceperunt, specioso illo regularis disciplinae candore paulatim offuscato, universus Or-

dinis status in miserabilem dispersionem, & desolationem prolapsus est.

§.2. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat, tantis hujus olim Deo, mortalibusque gratæ religionis incommodis, aliter quam per antiquorum statutorum, consuetudinum, rituum, & privilegiorum, prædictorum undique convulsorum, & diversimode oppressorum restitutionem mæderi non posse videatur, pro parte ejusdem Ludovici Abbatis asserentis se Romam his periculosis temporibus, opis super hoc a Nobis implorandæ gratia personaliter accessisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus afflictis ejusdem Ordinis rebus succurrentes exemptiones ab ipsius Ordinis Superioribus, per ejus personas, aliaque privilegia contra illum per quosvis ab Apostolica Sede obtenta moderari, ac præfatis statutis, consuetudinibus, ritibus, & privilegiis pro illorum firmiori subsistentia robor Apostolica confirmationis adiacere, illaque innovare, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica digneremur.

§.3. Nos igitur qui Ordinis prædicti, Nobis & dictæ Sedi in primis devoti, decus, & integritatem, sui que pristini candoris restitutionem sincero desideramus affectu, ipsum Ludovicum Abbatem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequi dum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, necnon omnium, & singulorum infra scriptorum immunitatum, libertatum, exemptionum, indulgentiarum, etiam plenariorum, conservatoriarum, facultatum, ordinationum, statutorum, privilegiorum, indultorum, & aliarum gratiarum, ac literarum desuper expeditarum, tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnes, & singulas ab Abbate Monasterii Cistercii, aliisque Superioribus, & Capitulo generali Ordinis hujusmodi, ejusque deputatis immunitates, libertates, & exemptiones quibusvis, tam virorum, quam S. Catharinæ Cajetan., & S. Mariæ de Caestria nuncupatæ Venetiarum, aliisque Monialium Monasteriis, ac Prioratibus, & aliis regularibus locis dicti Ordinis, ac dilectis filiis Abbatibus, & Prioribus, dilectisque in Christo filiabus Abbatissis, & Priorissis, necnon Conventibus, Capitulis, & personis eorumdem, tam in Gallia, Italia, Hispania, Portugallia, Germania, Anglia, & Scotia, quam alibi ubilibet consistentibus.

§.4. Ita quod immunitatibus, libertatibus, & exemptionibus hujusmodi non obstant, pro tempore existentes Abbas generalis nuncupatus, & alii Superiores dicti Ordinis, eorumque Vicarii, juxta ipsius Ordinis instituta, Monasteria, prioratus, & loca prædicta, ac illorum personas, tam in capi-

Cujus reformatio & restitutio tunc fieri possit, præponitur, si ejus instituta, & ritus renoventur, & exemptiones in contrarium concessa amoveantur.

Hic ideo Pontifex exemptiones omnes ab Abbate, Capitulo, & aliis concessas adversus Ordinis statuta revocat.

Abbatemque & alios Superiores, omnia loca & personas visitare, & corrigere posse jubet.

piti-

pitibus, quam in membris visitare libere & licite valeant.

Indulta Episcopis & aliis concessa visitandi loca, & personas annuatim, quatenus impediunt Abbates & Superiores Ordinis in visitando.

§.5. Ac quæcumque privilegia, & indulta Apostolica visitandi Monasteria, tam virorum, quam mulierum Ordinis hujusmodi, quibusvis Venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, Abbatibus, & aliis, quam generali Cisterciens. prædicto, ac aliis quatuor primis nuncupatis, quatuor Monasteriorum filiarum Cistercii nuncupatorum prædictorum Abbatibus, ceterisque Superioribus ejusdem Ordinis ad id ab ipso generali Capitulo deputatis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & prææminentie existentibus, per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam ad quorumvis etiam Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, vel etiam Motu proprio, & ex certa scientia, etiam consistorialiter, & cum causa cognitione sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, clausulis, irritantibusque, ac aliis decretis hætenus quomodolibet concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, & Apostolicas, ac alias literas desuper concessas, & inde secuta quæcumque, adhuc dumtaxat ut Abbati generali, & aliis Superioribus Ordinis, eorumque Vicariis Monasteria hujusmodi, ut supra dictum est, visitare liceat, auctoritate Apostolica tenore presentium moderamus, & limitamus.

Inhibicio contra Episcopos & alios impediens eos in visitationibus.

§.6. Inhibentes Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Superioribus, Prælatibus videlicet sub interdicti ingressus Ecclesiæ, ac suspensionis a divinis, Abbatibus vero, & aliis inferioribus præfatis, ceterisque quibuscumque personis sub excommunicationis lætæ sententiæ pœnis, ne Abbatem generalem, & alios Superiores Ordinis eorumque Vicarios præfatos, quo minus visitationes juxta regularia Ordinis instituta hujusmodi libere facere possint, per se, vel interpositas personas, directe, vel indirecte, aut alias quomodolibet impedire audeant, vel præsumant.

Monasteria recipient eorumdem Visitatores.

§.7. Ipsi autem Monasteriorum, & aliorum locorum prædictorum Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Conventibus, Monachis, Monialibus, & personis, ut Generalem, aliosque Abbates Superiores, & Vicarios præfatos, ut præfertur, visitare volentes, benigne recipiant, eisque, & eorum mandatis in concernentibus eorum visitandi officium hujusmodi pareant, & humiliter obediant, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub similis excommunicationis pœna districte præcipiendi, mandamus.

Confirmatio omnium gratiarum & indultorum Ordinis Cisterciensis.

§.8. Et insuper, universa, & singula privilegia, prerogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, etiam quatenus sint in usu, plenarias, conservatorias, facultates, & indulta, & alias gratias Cistercii, & quatuor filiabus nuncupatis Monasteriis, & Ordini, ejusque Capitulo generali, Definitoribus, & aliis Superioribus, Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

bus præfatis per pie mem. Paschalem II., Callistum etiam II., Eugenium III., Alexandrum etiam III., Lucium similiter III., Honorium etiam III., Gregorium IX., Innocentium IV., Sixtum pariter IV., præsertim Commendas, & Commendatarios Monasteriorum, & aliorum locorum Ordinis hujusmodi concernentia, & quod Commendatariis pro tempore existentibus nullam in Monasteria dicti Ordinis sibi Commendata, & eorum Monachos jurisdictionem exercent, ac etiam super privilegiorum, aliarumque gratiarum ipsi Ordini concessarum confirmatione, sub quarto, & sexto Idus Martii, quinto Non., & quarto Idus Martii, quinto, & sexto Idus Martii, sexto annis Pont. sui Dat. respectivo, & quoscumque alios Romanos Pontifices Predecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam hætenus quomodolibet concessa.

Confirmatio statutorum eisdem Ordinis.

§.9. Necnon ordinationes, & statuta ab exordio foundationis ejusdem Ordinis usque in præsentem diem in dicto generali Capitulo concorditer edita, etiam si in usu esse desierint, dummodo infra lapsum temporis immemorabilis videlicet centum annorum in desuetudinem non abierint, ac præterea super contributionibus, per omnia, & singula ejusdem Ordinis Monasteria Abbati Cistercii, seu Capitulo generali prædictis faciendis, & solven. ita, quod omnes etiam Commendatarii ad illarum solutionem, etiam sub similis excommunicationis lætæ sententiæ pœna teneantur, & ad id etiam quibuscumque privilegiis, etiam ab ipsa Sede obtentis non obstantibus compelli possint, ac prout illa concernunt omnia, & singula alia in literis Apostolicis, aliisque documentis desuper concessis contenta, & inde secuta quæcumque, licita tamen, & honesta, eisdem auctoritate, & tenore ex certa scientia confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robor adjuvamus, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

Renovatio eorumdem indultorum.

§.10. Ac potiori pro cautela, eadem omnia, & singula privilegia, prerogativas, & facultates, exemptiones, indulgentias, conservatorias, indulta, & alias gratias eisdem modo, & forma, quibus Ordini, ejusque Abbatibus, Capitulo generali, & Superioribus præfatis per dictos Predecessores concessa sunt, illis de novo auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & innovamus.

In Monasteriis Commendatis, personis extra Ordinem, iustici debet mensa Conventualis distincta ab Abbatiali, & sufficiens pro Monachis &c.

§.11. Et præterea, quod in Monasteriis dicti Ordinis, que diversis personis (etiam si Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, & S.R.E. Cardinales existant) de presenti commendata esse reperiantur, & in futurum commendari, seu alias quomodolibet aliis, quam Ordinis ipsius personis concedi continget, ubi non fuerit, instituat mensa Conventualis ab Abbatiali mensa distincta, & separata, cum annuis fructibus, redditibus, & proventibus juxta Monasteriorum ipsorum facultates, competentibus, & honestis pro sufficienti Conventus, & Monachorum, aliorumque Religiosorum ejusdem

Ordinis numero; in unoquoque ex ipsis Monasteriis per ipsos Generalem, & ceteros Ordinis ipsius Superiores, aut eorum Vicarios ordinando, ad quam mensam sic instituendam, congruosque redditus assignandos ipsi Commendatarii omnino teneantur, & ad id etiam per censuras Ecclesiasticas fructuum, reddituum, & proventuum sequestrationes, & alia opportuna juris remedia cogi possint, & debeant.

§. 12. Et quia, sicut accepimus, in multis dicti Ordinis, tam virorum, quam mulierum Monasteriis quamplures Mendicantium, & aliorum Ordinum Religiosi utriusque sexus, ab immemorabili tempore citra se intruserunt, & persape intrudere presument, quod illi, vel inde realiter, & cum effectu eiiciantur, vel saltem habitum infra annum suscipiant, ac professionis regularis ejusdem Cisterciensis Ordinis expresse emittant, debitamque obedientiam, & reverentiam illius Abbati generali, & reliquis Superioribus prefatis praestent, ac divinum Officium secundum ipsius Ordinis morem celebrent, seque regularibus ejus institutis omnino conforment.

§. 13. Uniones autem, annexiones, & incorporaciones, ac suppressiones, & extinctiones Monasteriorum, & Prioratum ejusdem Ordinis, aut fructuum, reddituum, & proventuum illorum, dismembraciones, & locis aliis quantumlibet piis applicationes, & aliae quaevis perpetuae illorum alienaciones, cuiuscumque alteri loco ex quavis causa quantumcumque honesta, urgenti, & necessaria absque speciali, & expresse ejusdem Abbatis generalis pro tempore existentis consensu in scriptis, causaque prius a Capitulo prefatis, vel alias rite cognita, etiam per Nos, & Sedem praedictam etiam de Fratrum consilio, ac ad quorumvis etiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam deinceps nullatenus fieri possint, & si aliter fiant, nullius omnino sint roboris, neque Ordo, ejusque Superiores, & personae prefatis literis desuper conficiendis obedire debeant.

§. 14. In his vero, quae hactenus unita, annexa, & incorporata fuerunt; servetur praecise forma singularum literarum super his unionibus, incorporacionibus, seu applicationibus, aut aliis quibuscumque dispositionibus expeditarum. Ita tamen quod Monachi in singulis Monasteriis hujusmodi degentes, sint, & remaneant sub obedientia, & correctione Abbatis Generalis, aliorumque Superiorum Ordinis Cisterciensis praedictorum, & suorum Vicariorum in omnibus, & per omnia, perinde, ac si uniones, annexiones, & incorporaciones hujusmodi non emanassent, etiam si in illis aliter caveretur, & usum, non tamen a tempore immemorabili, ut praefertur, contrarium obtineat, quae contra praesentis statuti tenorem nemini suffragentur.

§. 15. Postremo quod nulla alterius Ordinis Moniales, Abbatissas Monasteriorum Monialium dicti Ordinis assumi, vel si assumantur in eisdem Monasteriis recipi possint.

Moniales alterius Ordinis quando recipi possint in Abbatissas hujus Ordinis.

Uniones, & suppressiones, & dismembraciones fieri nequeant.

Religiosi alterius Ordinis intrusi, aut eiiciantur, aut ejusdem Ordinis professionem faciunt.

sint, nisi illorum immediato Patre Superiore praesente, qui illis habitum exhibeat, & ab eis tria substantialia vota, necnon juramenta observandi statuta dicti Ordinis, ac secundum ea vivendi recipiat.

§. 16. Quodque omnia, & singula Monasteria, Ordinis hujusmodi, tam virorum, quam mulierum ubicumque existentia, seu eorum Abbates, vel Priores etiam Commendatarii, Abbatissaeque, vel Priorissa, in signum obedientiae, & superioritatis, solita regalia videlicet contributiones solitas, etiam Abbati Monasterii Cistercii, & Capitulo generali praefatis, omnibus exceptione, recusatione, praescriptione, & alia excusatione penitus cessantibus, annuatim solvere teneantur, & ad id compelli possint, sub excommunicationis latae sententiae poena, eisdem scientia, auctoritate, & tenore perpetuo statuimus, & ordinamus.

§. 17. Ac limitationem, moderationem, inhibitionem, praecipuum, mandatum, approbationem, confirmationem, adjunctionem, supplementationem, concessionem, innovationem, statuta, & ordinationes, aliaque praemissa, ac praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu, quovis praetextu, quaestive colore, aut ingenio, nullatenus notari, argui, vel impugnari posse, neminemque illa quavis de causa, etiam justissima impugnantem in iudicio, vel extra audiendum esse, nec illa sub quibusvis similibus, vel dissimilibus concessionum, gratiarumque revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, vel derogationibus, etiam per Nos, & Successores nostros, ac Sedem praedictam, etiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum intuitu, & contemplatione, aut in eorum, vel etiam in nullius favorem sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, ac etiam vim contractus, aut legis, seu statuti perpetui inducentibus decretis, & aliis quomodolibet concessis, & concedendis, a quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis desuper quomodolibet editis, & edendis aliquatenus comprehendi, neque illis ullo unquam tempore, etiam per Sedem praedictam derogari posse, nec derogatum censeri, nisi de toto tenore, & data praesentium expresse mentio habita, & derogatio, suspensio, limitatio, revocatio, aliaque praedicta de Cistercii aliorumque, quatuor primorum nuncupatorum Abbatum praedictorum expresse consensu facta fuerint, & si aliter derogari, revocari, suspendi, limitari, corrigi, aut emendari contingerit, hujusmodi derogationem, revocationem, suspensionem, limitationem, correctionem, & emendationem, nullius esse roboris, vel momenti, & quoties illa, vel illa emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restituta, & de novo etiam sub quacumque data per ipsum Abbatem Monasterii Cistercii pro tempore existentem eligenda, concessa esse, & censeri.

§. 18. Et ita per quoscumque Judices, & Com-

Monasteria quaecumque continent ad contributiones solvendas Abbatibus, & Capitulo.

Clausulae hujus Constitutionis praeservative.

LXXXV.

Decretum irritans.

Clausulae derogatoriae.

Fides habenda transumptis hujus Bullae.

D. P. An. IV. die 26. Sept.

& Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari, definiri, & interpretari debere, & quicquid secus a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 19. Non obstantibus praemissis, ac nostra de non tollendo jus quaesitum, & aliis quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuslibet etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, declarationibus, & decretis, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis praefatis, aliisque Congregationibus, Praesulibus, Abbatibus, Ecclesiis, Monasteriis, Capitulis, Conventibus, Provinciis, ac personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu simili, aut etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum veriores tenores, formas, dat. & decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 20. Et quia difficile foret easdem praesentes ad diversa loca, Provincialisque circumferre, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod illarum transumptis, seu exemplis etiam formis impressis, manu alicujus publici Notarii subscriptis, & sigillo Abbatis generalis, aut alicujus ex aliis Superioribus Ordinis hujusmodi munitis, plena & indubia, ac ea prorsus fides ubique, etiam in iudicio adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1563. Sexto Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Caupones & Albergatores Urbis, non teneantur de furtis rerum eis non consignatarum, commisis in eorum hospitibus, si hoc ipsi hospitibus notificent in eorum ingressu.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

CUM sicut non sine animi nostri displicentia Nobis innotuit, a quampluribus annis citra in Alma Urbe nostra contigerit, & in praesentiarum sepe contingat, quod dilecti filii Societas Hospitum, Albergatorum, & Cauponum dictae Urbis, ab hospitibus, & advenis ad dictam accedentibus, ac aliis in ea moram trahentibus Hospitariis, & Albergatoriis, super eo quod hospites, & advenae, & Albergatorii assuerint, & asserant, seu verius eorum veritas & calliditate finxerint & fingant, se multas, & diversas pecuniarum, & aliorum bonorum, quae numquam Hospitibus, & Albergatoribus hujusmodi consignaverant, neque consignarunt, aut in rei veritate forsitan habuerant, neque habuerant, quantitates secum ad hospitia attulisse, & deinde ut a sumptibus, & expensis per eos factis exoluti, & liberi evadere possent, atque possint, illas & illa perdidisse, ac ab Hospitibus, Albergatoriis, & Cauponibus ipsis, vel aliis personis furto subtrahita, & sublata fuisse, illos de facto hujusmodi accusando, & calumniando diversimode, etiam usque ad incarcerationem, ac alia juris, & facti remedia, ultra refectionem fortis principalis molestati fuerint, ac quotidie molestentur, & vexentur, in scandalum plurimorum, dictaeque Societatis dedecus, & vilipendium, ac rerum & bonorum suorum non modicum dispendium, & gravamen.

§. 1. Idcirco ad fraudibus, versutis, calumniis, ac inconvenientibus, necnon coinquinamento, & gliscenti contagio hujusmodi, ac aliis praemissis omnibus & singulis obviandum, Motu simili, & certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, volumus, statuimus, & ordinamus deinceps perpetuis futuris temporibus quascumque merces, pecuniarum summas, alia res, & bona usque ad quantumcumque quantitatem ascendente per eosdem hospites, & advenas, ac alios Albergatorios sibi quomodocumque, & qualitercumque furto subtrahita, & sublata fore asserentes, ac praetendentes a dictis Hospitibus, Albergatoribus, & Cauponibus, ac eorum quolibet infolidum, nisi illa prius per eosdem advenas, ac hospitarios, & albergatorios, eisdem Hospitibus, Albergatoribus, & Cauponibus in custodiam data, & consignata fuerint, minime repeti, nec eosdem Hospites, Albergatores, & Caupones desuper conveniri, capi, arrestari, incarcerari, detineri, aut quocummodo realiter, vel personaliter molestari, vexari posse neque debere. Quae omnia praedictis hospitibus, & advenis, ac albergatoriis in eorum ingressu dicti

Causa hujus Constitutionis.

Hospites Urbis non possunt molestari pro rebus in eorum hospitibus furto subtrahitis, & eis antea non consignatis, per Advenas, quibus Hospites & Caupones hoc notificaverint.

1563.

Confirmatio privilegiorum & ordinationum Societatis Hospitum.

dicti Hospites, Albergatores, & Caupones notificare & intimare debeant, & teneantur.

§.2. Necnon omnia, & singula gratias, concessiones, immunitates, privilegia, & indulta per quoscumque Rom. Pontif. Prædecessores nostros, ac Nos & Sedem Apostolicam prædictæ Societati, & eorum singulis, in genere vel in specie concessis & concessa, necnon quæcumque capitula, statuta, & ordinationes per eos hætenus quomodolibet condita, & facta, licita tamen, & honesta, quatenus sint in usu, eadem auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, si qui forsitan intervenerint, ac solemnitate desuper forsitan omittarum defectus supplementis.

Facultas eandem statuere licita & fieri Canonibus non contraria.

§.3. Seu in eisdem, si Societati videbitur, sibi quæcumque alia statuta, ordinationes, & capitula rationabilia, & honesta, ac factis Canonibus non contraria, condendi, & edendi, ac condita & edita pro temporum qualitate, & quoties eis videbitur, alternandi, mutandi, & delendi, ac alia de novo faciendi, quæ postquam condita & edita, ac mutata, & de novo facta, & per Camerarium approbata fuerint, eo ipso eadem auctoritate approbata, & confirmata sint, & esse censeantur, plenam & liberam facultatem, licentiam & potestatem concedimus.

Decretum irritans.

§.4. Et ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate, & potestate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, necnon dilectos filios nunc & pro tempore existentes dictæ Urbis Conservatores, judicari, & definiti, ac observari debere, sublata &c. Si quis &c. irritum quoque &c. decernimus, & declaramus.

Clausula derogatoria.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibus, ac statutis, etiam juramento &c. roboratis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis prædictis, Conservatoribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis; aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis etiam iteratis vicibus, etiam pari motu concessis, &c., & concedendis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis &c. tenores &c. in literis latissime extenden. &c. hac vice derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Clausularum repetitio.

Fiat ut petitur I. §.6. Et cum absolute a censuris, ad effectum &c., & quod tenores capitulorum, ac statutorum, & ordinationum, per Societatem prædictam quomodolibet confectarum habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi possint. Et de voluntate, statuto, ordinatione, confirmatione, approbatione, adjectione, suppletionem, concessione, decreto, declaratione, & derogatione, ac aliis præmissis, quæ hic pro sufficienter ad partem repetitis habeantur,

perpetuo in forma gratiosa latissime extenden. ex certa nostra scientia, & ad perpetuam rei memoriam. Et cum deputatione executorum opportuna, qui assistant, cum potestate citandi &c. etiam per editum &c. etiam dictos Conservatores &c. inhibendi &c. etiam simili edicto aggravandi, reaggravandi, interdicendi &c. invocato &c. brachii secularis &c. cum derogatione Constitutionis de una, & duabus, non tamen tribus dietis, ac quoruncumque statutorum &c. privilegiorum, indulgentiarum & literarum Apostolicarum quibusvis etiam S. R. E. Card., necnon dictis Conservatoribus, & aliis quibuscumque, sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis in contrarium quomodolibet etiam aequali motu &c. concessis, & concedendis: quorum omnium tenores &c. latissime exprimi possint, ad effectum sufficientis derogationis eorum, ita quod non obtent &c. latissime extenden. Et quod præmissorum omnium, & singulorum, aliorumque circa præmissa necessariorum, major & verior specificatio & expressio fieri possit, in literis per Breve nostrum, seu officium contradictarum in forma gratiosa si videbitur, expedien. seu quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio, & extra, regula contraria non obstante.

Datum Romæ apud S. Petrum, quarto Idus Novembris, anno Quarto.

D. P. An. IV. 10. Decemb.

LXXXVI.

Revocatio exemptionum a solutione Dohanæ Urbis, quibuscumque præterquam locis Pii concessarum, vel in capitulis Dohanæ expressarum. Et declaratio quoad exemptiones ob numerum duodecim filiorum.

PIUS PAPA QUARTUS Motu proprio, &c.

Incet sel. rec. Paulus Papa Tertius Prædecessor noster, rationabilibus causis prænaratis, Motum proprium ediderit. Nihilominus tanta est hominum importunitas, ut etiam a Procuratore nostro Fiscali Nobis fuit expositum, quod multa similes & dissimiles prænarate exemptiones postea, tam ab ipsomet Paulo Tertio, quam a Julio Tertio, Marcello Secundo, & Paulo Quarto Successoribus Pontificibus, & etiam a Nobis, etiam sub signatura Motus proprii, extorta fuerunt, unde Dohana Urbis, illarumque Dohanerii in eisdem, & forsitan majores, quam in præinserto narratur difficultates & controversias denuo inciderrunt, cum magno etiam nostro & Cameræ præfate præjudicio, cum omnia tandem in ipsius Cameræ detrimentum retorquerentur.

§.1. Nos igitur eisdem, quibus præfatus Paulus Prædecessor, & aliis rationabilibus animum nostrum moventibus rationibus & causis,

Revocatio exemptionum quo ad solutionem Dohanæ.

narum Urbis quibuscumque præterquam Pii Locis, vel ob numerum duodecim filiorum concessarum.

causis, & præsertim quia nunc multo plures sunt ex proventibus dictarum Dohanarum in certos usus per ipsam Cameram assignatæ summæ, ita quod nihil restat unde summæ pro exemptionibus hujusmodi defalcari, sumi, seu detrahi possint, omnes & singulas lites, & causas præmissorum occasione quomodolibet in quacumque instantia, & coram quibuscumque iudicibus pendentes ad Nos pari modo advocamus & extinguiamus. Omnesque & singulas gratias per quoscumque Prædecessores nostros, & etiam per Nos quomodolibet, & ex quacumque etiam maxima causa, præter expressas in capitulis inter Cameram & Dohanerios præfatos stipulatis concessas, exemptiones, immunitates, ac privilegia, quo ad præfatas Almæ Urbis Dohanas, earumque Dohanarum solutionem, & inviolabilem observationem dictorum capitulorum cum Dohaneris præsentibus, & futuris per eandem Cameram factorum & faciendorum, præterquam pro piis & miserabilibus locis, & pro illis dumtaxat, quibus ob numerum duodecim filiorum concessæ & concessa fuerint, & quousque duodecim illi superstites in communi vivent, in ipsaque Urbe cum eorum familiis continuo debent, & pro rebus dumtaxat, quas aliunde (excepto vino, quod pro eorum usu in Ripa Almæ Urbis nostræ in barca existen. comparaverint) in Urbem ipsimet suo sumptu conveyi facient pro suo proprio usu tantum, non autem pro mercimoniis, & aliis rebus, que ad Urbem, ut vendantur, per eos, seu per alios conveyentur, seu quas ipsi aliter quam pro usu proprio conveyi, & portari facient, in ceteris autem rebus, & pro aliis personis, nullis prorsus exceptis, præsentium tenore cassamus, irritamus, annullamus, & revocamus, ac pro cassis, irritis, & nullis habemus, habebimus, & eis nullatenus suffragari volumus.

Declaratio circa exemptiones ob numerum duodecim filiorum.

§.2. Insuper super eo quod res & bona præfata, etiam victualia, quas & qua immunitates præfatas habentes pro usu velle, & esse dicent, debeant fieri mandata in scriptis subscripta per patremfamilias, si vivet, aut illo defuncto per illum ex ipsis duodecim filiis, qui erit major natu, aut qui domus regimen habeat, etiam cum juramento attestari, res, bona, & victualia hujusmodi esse pro eorum usu proprio, & ad eorum instantiam esse advecta. Et quod etiam sachini, gestatores, & barillarii, quorum opera in illis deferendis usi fuerint, fiat solita fides quomodo res, bona, & victualia præfata, in ipsorum immunitatem habentium, domum delata, & recondita fuerint, alias Dohanerii non debeant immunitates ipsas admittere, sed consuetam ab aliis non immunibus solutionem exigant. Et insuper quod si contingat aliquem ex ipsis filiis ob prælaturam fortasse adeptam, vel ob aliam quancumque causam proprie suæ familiæ, & sibi inservientium numerum augere, non debeat immunitas præfata suffragari pro numero personarum, ut præfertur, seu alias quomodolibet accrescen-

tium, sed suffragetur, admittaturque dumtaxat pro numero, & habita ratione personarum, quæ erant tempore impetratæ immunitatis. Et si ipsi Dohanerii aliter quam ut præfertur, immunitates ipsas receperint, pro illis quantitatibus, in quibus præmissa excedent, & non observabunt, Camera non teneatur eis facere aliquam remissionem.

§.3. Et sic per ipsos Camerarium, & Clericos Cameræ, & alios quoscumque Judices etiam S. R. Eccl. Cardinales in quacumque instantia, sublata &c. iudicari, irritumque &c. quidquid secus &c. decernimus.

§.4. Mandantes Camerario, Præsidentibus, & Clericis præfatis, ut revocationem, cassationem, irritationem, & annullationem, ac Decretum nostrum hujusmodi, omniaque & singula alia præmissa, sub indignationis nostre poena observent, & ab aliis inviolabiliter observari mandent, & faciant.

§.5. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis, indultis, & immunitatibus prædictis tam sub plumbo, quam per Breve, aut alias hætenus, ut præfertur, concessis, & in futurum, etiam cum præsentis expressa derogatione, etiam Motu proprio, & manu nostra propria concedendis, sub quibuscumque verborum expressionibus, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibus, & aliis quantumcumque fortissimis decretis, etiam si de illis pro illorum sufficienti derogatione, certa, & expressa forma, & individua, ac de verbo ad verbum expressio, seu insertio facienda esset, illorum omnium tenores &c. pro expressis &c. ceterisque in contrarium facient. quibuscumque.

§.6. Præsentis autem cedula solam signaturam regula contraria non obstante, sufficere, & ejus exempla manu unius ex Notariis Cameræ prædictæ subscripta, ubique in judicio & extra fidem facere, in librisque Cameræ præfate consuetis registrarum volumus, & mandamus.

Placet Motu proprio I.

Papæ subser.

Decretum irritans.

Executorum deputatione.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit, Notariique exemplum pubet.

LXXXVII.

Confirmatio sacri, & Œcumenici Concilii Tridentini.

Istud Concilium indixit Paul. III. in Const. XL. Initio T. IV. P. I. fol. 207. Et post Julium III. presertim est hic Pontifex in Const. XXVII. Ad Ecclesiam fol. 57. Ac Prælati ei interessentibus indulta concessit in Const. XXXIII. Circumspecta fol. 69. Ordinemq. loci, quem ibi in actibus publicis Prælati haberent declaravit in Const. XXIX. Sicut ea fol. 61.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Benedictus Deus, & Pater D.N.J. Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui respicere dignatus Ecclesiam suam sanctam, tot procellis, & tempestatibus agitatum, atque vexatam, & gravius in dies laborantem, apto tandem ei subvenit, optatoque remedio. Ad plurimas, & perniciosissimas hæreses extirpandas, ad corrigendos mores, & restituendam Ecclesiasticam disciplinam, ad pacem, & concordiam Christiani Populi procurandam, indictum jam pridem in Civitate Tridentina Œcumenicum, & generale Concilium a pia mem. Paulo III. Prædecessore nostro, & sessionibus aliquot habitis coeptum fuerat. Ab ejus autem Successore Julio in eandem Urbem revocatum, post alias sessiones celebratas variis impedimentis & difficultatibus objectis, ne tum quidem peragi poterat. Itaque diutius intermissum fuerat, non sine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis Ecclesia ejusmodi remedium imploraret.

§. 1. Nos autem post susceptum Sedis Apostolicæ regimen, tam necessarium, ac salutare opus, sicut pastoralis sollicitudo monebat, divinæ misericordiæ fiducia perficere aggressi, adjuti pio studio carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum Imperatoris electi, & aliorum Christianorum Regum, Rerum publicarum, ac Principum, tandem consecuti sumus, quod nec diuturnis, nec nocturnis curis laborare destitimus, quodque a Patre luminum assidue precati sumus. Cum enim eam in Urbem undique ex Christiani nominis nationibus convenisset nostris convocata literis, & sua etiam ipsorum pietate excitata Episcoporum, & aliorum insignium Prælatorum maxima, & Œcumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & sacrarum literarum scientia, divinique, & humani juris cognitione præstantes viros, presidentibus ipsi Synodo Sedis Apostolicæ Legatis, Nobis adeo Concilii libertati faventibus, ut etiam de rebus Sedi Apostolicæ proprie reservatis liberum ipsi Concilio arbitrium per literas ad Legatos nostros scriptas ultro permiserimus, quæ de sacramentis, & aliis rebus quæ quidem necessariæ visæ sunt, tractanda, definienda, & sta-

tuenda restabant, ad confutandas hæreses, ad tollendos abusus, & emendandos mores a sacrosancta Synodo, summa libertate, diligentiaque tractata, & accurate, ac mature admodum definita, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis Concilium, tanta omnium, qui illi interfuerunt, concordia peractum fuit, ut consensum eum plane a Domino effectum fuisse constiterit, idque in nostris atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in Alma hac Urbe indiximus, quæ magna Cleri, & populi pietate celebratæ fuerunt, laudisque & gratias divinæ majestati merito persolvendas curavimus, cum ejusmodi Concilii exitus spem magnam, & prope certam attulerit, fore ut majores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis, Constitutionibusque perveniant.

§. 2. Cum autem ipsa sancta Synodus pro sua erga Sedem Apostolicam reverentia, antiquorum etiam Conciliorum vestigiis inherens, decretorum suorum omnium, quæ nostro, & Prædecessorum nostrorum tempore facta sunt, confirmationem a Nobis petierit, decreto de ea re in publica sessione facta. Nos ex Legatorum literis prius, deinde post reditum eorum ex iis, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, sanctique Spiritus in primis auxilio invocato, cum ea decreta omnia catholica, & populo christiano utilia, ac salutaria esse cognovissemus, ad Dei Omnipotentis laudem, de eorundem fratrum nostrorum consilio, & assensu, in consistorio nostro secreto illa omnia & singula, auctoritate Apostolica hodie confirmavimus, & ab omnibus Christianis fuscipienda, ac servanda esse decrevimus, sicut harum quoque literarum tenore ad clariorem omnium, notitiam confirmamus, & fuscipi, observarique decernimus.

§. 3. Mandantes autem in virtute sanctæ obedientiæ, & sub poenis a sacris Canonibus constitutis, aliisque gravioribus, etiam privationis, arbitrio nostro infligendis, universis, & singulis Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis quibusvis Ecclesiarum Prælati, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ut eadem decreta, & statuta in Ecclesiis suis, Civitatibus, & Diocæsis, in judicio & extra judicium diligenter observent, & a subditis quiscumque suis, ad quos quomodolibet pertinent, inviolabiliter faciant observari, contradictores quoscumque, & contumaces, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita compescendo, invocato etiam, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

§. 4. Ipsum vero charissimum filium nostrum Imperatorem electum, ceterosque Reges,

Confirmat modo Pontifex iste dictum Concilium, quæ confirmationem Synodus petiit, ut habetur prope finem dicti Concilii.

Præcipue Prælati & aliis illud observent.

Hortatur etiam Imperatorem, Reges, & Principes

Concilium Tridentinum indictum fuit a Paulo III.

Hic autem Pontifex illud profectum iussit, ut sup. in Const. XXVII fol. 77. Hinc Concilio interfuerunt Legati Card. 2. Patriarcha 3. Archiepiscopi 24. Episcopi 168. Abbates 7. Procuratores absentium 39. Generales Ordinum 7. Qui omnes subscripserunt sessionibus Concilii, & fuerunt numero 255. ut legitur in fine Concilii.

AN. CH.
1564.
ad observatio-
nem ejusdem
Concilii.

Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordiæ D. N. Jesu Christi obtestamur, ut qua pietate Concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio divini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro Sedis quoque Apostolicæ, & sacre Synodi reverentia ad ejusdem Concilii exequenda, & observanda decreta Prælati, cum opus fuerit, auxilio, & favore suo adsint, neque adversantes sanæ ac salutari Concilii doctrinæ, opinionis a populis ditionis suæ recipi permittant, sed eas penitus interdiciant.

Prohibetque edi commentarios, vel interpretationes super decretis Concilii.

§. 5. Ad vitandum præterea perversionem, & confusionem, quæ oriri posset, si unicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concilii commentarios, & interpretationes suas edere; Apostolica auctoritate inhibemus omnibus, tam Ecclesiasticis personis, cujuscumque sint ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis, quocumque honore, ac potestate præditis, Prælati quidem sub interditi ingressu Ecclesiæ, aliis vero, quicunque fuerint, sub excommunicationis lata sententiæ poenis, ne quis sine auctoritate nostra audeat ullos commentarios, glossas, adnotationes, scholia, ulumve omnino interpretationis genus super ipsius Concilii decretis quocumque modo edere, aut quicquam quocumque nomine, etiam sub prætextu majoris decretorum corroborationis, aut executionis, aliove quæsito colore statueret.

Declaratio-
nemque Con-
cilii sibi refer-
vat.
Hic voluit
etiam Syno-
dus Trid. in
secessu etc.

§. 6. Si cui vero in eis aliquid obscurius dictum, & statutum fuisse, eamque ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egere visum fuerit, ascendat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam omnium fidelium magistrum, cujus auctoritatem etiam ipsa sancta Synodus tam reverenter agnovit. Nos enim difficultates, & controversias, si quæ ex eis decretis ortæ fuerint, Nobis declarandas, quemadmodum ipsa quoque Sancta Synodus decrevit, reservamus, parati, sicut ea de Nobis merito confisa est, omnium provinciarum necessitatibus ea ratione, quæ commodior Nobis visa fuerit, providere.

Decretum irritant.

§. 7. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Justo publicandi hæc Bullam.

§. 8. Ut hæc autem ad omnium notitiam perveniant, neve quis excusatione, ignorantia uti possit, volumus, & mandamus, ut hæc literæ per aliquos Curie nostræ Cursores in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranense cum in eis populus, ut Missarum solemnibus intersit, congregari solet, palam, & clara voce recitentur, & postquam recitata fuerint, ad valvas earum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur, ibique ut legi, & omnibus innotescere possint, aliquantisper relinquuntur. Cum autem inde amovebuntur, relicti de more ibidem exemplis, in Alma Urbe ad impressionem tra-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

dantur, quo commodius per Christiani nominis Provincias, & Regna divulgari possint.

§. 9. Transumptis quoque earum, quæ manu alicujus publici Notarii scripta, subscriptaque, & sigillo ac subscriptione alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munita fuerint, fidem sine ulla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus.

Transumptorum fides.

Nulli ergo &c.

Sanctio penalis. D. P. An. V. 26. Januarii. 1564.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Septimo Kalend. Februarii, Pontificatus nostri anno Quinto.

✠ Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Pape subscript.

- * Ego F. Card. Pisanus Episc. Ostien. Decanus.
- * Ego Card. Casus Episc. Portuen.
- * Ego Jo. Card. Moronus Episc. Tusulanus.
- * Ego A. Card. Farnesius Vice-Canc. Episc. Sabinen.
- * Ego R. Card. S. Angeli Major Penit.
- * Ego Jo. Card. S. Vitalis.
- * Ego Jo. Mi. Card. Saracenus.
- * Ego Jo. B. Cicada Card. S. Clementis.
- * Ego Scipio Card. Pisanus.
- * Ego Jo. Card. Renmanus.
- * Ego Fr. M. G. Card. Alexandrinus.
- * Ego F. Clemens Card. Aracali.
- * Ego Jac. Card. Sabellus.
- * Ego B. Card. Salviatus.
- * Ego Pb. Card. Aburd.
- * Ego Lud. Card. Simoueta.
- * Ego P. Gard. Pacieus, y de Tol.
- * Ego Marcus Antonius Card. Amulius.
- * Ego Jo. F. Card. de Gamba.
- * Ego Carolus Card. Borromæus.
- * Ego M. S. Card. Constantien.
- * Ego Alph. Card. Gesualdus.
- * Ego Hip. Card. Ferrar.
- * Ego Franciscus Card. Gonzaga.
- * Ego Guid. Asc. Card. Camerar.
- * Ego Vitellius Card. Vitellius.

Cardinalium subscriptiones.

LXXXVIII.

Græci subjiciuntur jurisdictioni Ordinarium, circa ea quæ Dei cultum, Sacramentorum administrationem, animarumque salutem, & hæresum extirpationem concernunt.

Alia de Græcis vid. in Const. XXXV. Innoc. IV. Sub Catholice Tom. III. Part. I. fol. 340.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex præcipuus æquitatis, & religionis assertor, facultates, & gratias ab Apostolica Sede concessas, ex quibus tempore procedente animarum pericula, & inter catholicos scandala provenire

Exordium.

Y

Græci præ-
sidentes se
exemptos a
jurisdictione
Ordinarii
impunitate si-
bi proposita
committent
multos erro-
res hic ex-
pressos.

animadvertit, pro sui pastoralis officii debito mature revocare consuevit.

§.1. Sane nonnulli locorum Ordinarii nuper ad audientiam nostram referri curant, quod in quampluribus Regni Siciliae, & ultra Pharus, & aliis Christiani nominis civitatibus, & locis magna Græcorum, tam Religiosorum, & secularium clericorum, quam laicorum multitudo reperitur, qui Ecclesiae Græcae mores, & ritus observantes, seque suos proprios ejusdem nationis Prælatos habere, ac illis, non autem locorum Ordinariis subesse, sed immunitatem, aliorumque privilegiorum sibi per fel. rec. Leonem X. Paulum III. Julium etiam III. & forsitan alios Rom. Pontif. Prædecessores nostros, & dictam Sedem antiquitus concessorum prætextu, se ab eorumdem Ordinariorum jurisdictione, & superioritate exemptos esse prætendentes, impunitate sibi proposita, in diversas hæreticas, nefariasque opiniones, & absurda deliramenta passim prolabantur, asserentes inter alias eorum blasphemias nullum esse defunctorum purgatorium, Rom. Pontif. aliquam in eos jurisdictionem, vel auctoritatem habere negantes, Indulgentias ab illo concessas damnantes, ecclesiasticas sententias, & censuras ab eo latas spernentes, Sanctissimæ Dei Genitricis Virginis Mariæ, Beatorum Apostolorum, & aliorum Dei Sanctorum festivitates ab Ecclesia Romana, Sanctisque Patribus ordinatas, non observantes, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum suis infantibus in Baptismo exhibentes, inhumata defunctorum cadavera superstitione quadam impia, & plusquam barbarica e sepulchris eruentes, igneque comburentes, Ordinariorum locorum, quæ habitant, visitationem, jurisdictionemque contemnentes, & ecclesiasticam disciplinam perturbantes; ac demum hujusmodi, aliisque suis opinionibus erroneis, atque sacrilegis populos Latinos insipientes, correctionem legitimam suæ præsentis exemptionis clypeo repellentes, in suis impietatibus, abusibusque confenscent, & immoriantur, in suarum, vicinorumque populorum, præsertim simplicium animarum perniciem, & scandalum plurimorum.

Ideo Pontifex iste eos sub-
jectis jurisdic-
tionis Ordina-
riorum, cir-
ca ea, quæ spe-
ctant Dei cul-
tum &c. Et
Ritus alios
eorumdem
Græcorum ap-
probatos re-
servat.

§.2. Nos igitur proinde considerantes ejusdem Sedis intentionem numquam fuisse exemptionem, aliudve privilegium a se concessam iri, ut inde scelerum impunitas, & animarum periculum emergat, abusibus, & periculis hujusmodi, quantum cum Deo possumus, tempestive obviare volentes, ac quarumcumque exemptionum, aliorumque privilegiorum dictis Græcis, eorumque Prælatibus, Rectoribus, Abbatibus, & aliis, tam Sancti Basilii, & alterius Ordinis Regularibus, quam secularibus, ac etiam laicis personis quocumque nomine nuncupatis, per præfatos, & alios quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam, in genere vel in specie hætenus concessorum, ac etiam iteratis vicibus approbatorum, & innovatorum, literarumque desuper confectarum, & inde

secutorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas exemptiones, ac prout illas concernunt, desuper confectas literas præfatas, ad hoc videlicet, ut ipsi locorum Ordinarii quascumque Græcorum Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & alia Pia loca, tam secularia, quam cujusvis Ordinis regularia, eorumque Prælatos, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, ac majori dignitate præfulgeant; necnon Abbates, Rectores, Ministros, & quavis alias ejusdem nationis personas, in suis civitatibus, & diocesisbus consistentia, quoties opus fuerit, visitare, ac in illis suam ordinariam jurisdictionem, plenamque, & omnimodam superioritatem, in iis quæ Dei cultum, Sacramentorum administrationem, & animarum salutem, hæresumque extirpationem concernunt, exercere, & exequi libere, & licite valeant, reliquis ipsorum Græcorum in divinis celebrandis, aliisque ritibus a Sede Apostolica intactis remanentibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, ac revocatas, cassatas, & annullatas esse, nec ipsis Græcis, clericis, vel laicis, eorum Prælatibus, Ecclesiis, Coenobiis, aut aliis Pii locis in aliquo suffragari, sed illos omnes, & singulos locorum, in quibus moram traxerint, Ordinariorum visitationi, correctioni, punitioni, jurisdictioni, & omnimodæ superioritati in præmissis subesse, illisque tamquam superioribus suis, suarumque animarum pastoribus humiliter obedire.

Decretum irritans.

§.3. Et sic quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis quavis aliter judicandi facultate judicari, & definituri debere, ac quicquid fecus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus.

Clausula derogatoria.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Declaratio prædictorum.

§.5. Per hoc tamen non intendimus, quod ipsi Græci ab eorum græcico ritu distrahantur, vel alias desuper quoquomodo per locorum Ordinarios, aut alios impediantur.

Fides transsumptorum.
D. P. An. V.
16. Februarii.

§.6. Et quia difficile foret &c.
Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die 16. Febr. 1564. Pontificatus nostri anno Quinto.

Deci-

LXXXIX.

Decisio in favorem Congregationis Lateranen. Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, super lite, quam de præcedentia habebat cum Congregatione Cassinensi, alias S. Justinae, Monachorum Ordinis S. Benedicti.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§.1. Sane nuper postquam, sicut Nobis innotuerat, ab antiquis usque temporibus, etiam supra centum annos retroactos, lis, & causa, seu controversia inter dictos filios Rectorem generalem, & Canonicos Regulares S. Augustini Congregationis Lateranensis, ex una, ac Monachos S. Benedicti Ordinis Cassinens. alias Sanctæ Justinae de Padua congregationum partibus ex altera, super illorum præcedentia, seu præcedendi suborta, & coram diversis Judicibus, etiam in nostro Palatii Apostolici Auditorio ventilata, ac demum non sine animi nostri molestia in Œcumenico Concilio Tridentino, inter earumdem congregationum Abbates revocata fuerat.

Litæ super præcedentia, de qua in rubrica erat.

§.2. Nos considerantes, lites, & controversias hujusmodi in Ecclesia præsertim inter religiosas, & reformatas personas, quæ relictis mundi vanitatibus, votum suum in humilitatis spiritu, Domino, & Deo nostro, qui se pro nobis usque adeo humiliavit, ut formam servi acciperet, persolvere profitentur, non modicum illi præclara, Deo que præcipue dilectæ virtuti, quæ est humilitas, labem infundere, populoque scandalum generare, ac propterea illas omnino ratione submōvendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac ministrorum Dei reconciliationi, & mutæ dilectioni quamprimum consulendum esse rati. Motu proprio dictas causas, & controversias ubilibet, & coram quibusvis Judicibus motas, & in quibusvis instantis indecisas pendentes, & ab eisdem Judicibus ad Nos advocavimus, illasque dilectis filiis nostris Joanni Michaeli S. Anastasie Saraceno, Joanni Baptista S. Clementis Cistacæ, ac Bernardino Scoto nuncupatis S. R. E. Presbyteris Card. audiendas, cognoscendas, & decidendas per quamdam Motus proprii schedulam, & deinde illas per aliud nostrum scriptum eisdem Cardinalibus per eos audiendas tantum, Nobisque referendas commisimus.

Quam iste Pontifex audien. & sibi referendam, commisit tribus Cardinalibus hic nominatis.

§.3. Qui quidem Cardinales, dictis partibus, earumve procuratoribus, & advocatis pluries auditis, dubiisque emergentibus ad plenum discussis, & resolutis, compertis per eos ex compluribus literis Apostolicis, & probacionibus, quod ipsi Canonici fuerunt, & sunt de illis clericis a S. Augustino, quinimmo a Sanctis Apostolis institutis, eosdem Canonicos, tam suæ antiquæ institutionis hujusmodi, quam etiam dignitatis clericalis, qua eos statim, quod professionem regularem emittunt, insignitos esse oportet, aliarumque qualitatum in eis existentium ratione, dictamque illorum Congregationem Lateranen. præfatos Monachos, & eorum Congregationem Cassinen. præcedere debere censuerunt, & conclusurunt, suamque conclusionem hujusmodi ad audientiam nostram juxta ultimi nostri scripti præfati tenorem retulerunt.

Qui Cardinales retulerunt Pontifici præfatos Canonicos præcedere debere.

§.4. Unde Nos illorum relatione intellecta, eaque per Nos diligenter examinata, quoniam eam in omnibus suis partibus veritati, & juri consonam comperimus, per nostram definitivam sententiam pronunciamus, sententiamus, decrevimus, & declaravimus, Abbates, Prælatos, & Canonicos regulares Congregationis Lateranen. uti clericos dimissa Superiori veste, pallio, seu cappa, in linea veste, clericali que habitu incedentes (quod etiam in Alma Urbe consuetum fuerat, & tunc observabatur) in processibus, & omnibus aliis actibus publicis, & privatis, tam in d. Urbe, nostrosque, & aliorum Romanorum Pontificum Successorum nostrorum conspectu, quam alias in universis, & quibuscumque aliis Civitatibus, terris, oppidis, & locis, Abbates, Prælatos, & dictos præcedere debuisse, & debere, ac eosdem Abbates, Prælatos, & Canonicos Regulares, dictamque eorum Congregationem, ut præfertur, incedentes, dictis Abbatibus, Prælatibus, & Monachis S. Benedicti, & eorum Congregationi in omnibus, & singulis præmissis præferendos, anteposendos, & in digniori loco collocandos fore, & esse.

Pontifex ideo sententiam pro Canonici.

Abbatibusque ipsorum Religionum debere præcedere singulariter, & de per se abique eorum conventibus, juxta antiquiorum promotionem.

§.5. Abbates vero dictarum Congregationum singulariter, & de per se abique eorum conventibus in Conciliis generalibus, provincialibus, & Synodalibus, ac aliis actibus publicis, & privatis, in quibus Abbates de jure, vel consuetudine locum, & votum habent, vel pro tempore quomodolibet habebunt inter sese juxta singulorum ipsorum Abbatum ibidem interventionem priorem, & antiquiorem promotionem ad Abbatiam, ac illorum promotione dumtaxat, non autem Congregatione, & Ordinis cujus sint, attentis, præcedere, & præferri, & in digniori loco collocari debuisse, & debere, prout ex tunc prætulimus, anteposivimus, & collocavimus, præferrique anteponi, & collocari mandavimus. Mutationes quoque, molestaciones oppressiones, perturbationes, vexationes, & impedimenta quæcumque per Abbates, Prælatos, & Monachos prædictos, & eorum Congregationem Cassinen. eisdem Abbatibus, Prælatibus, & Canonicis Regularibus Congregationis Lateranen. super præfatis omnibus, & singulis, & illorum occasione quomodolibet factas, præfatis, & illas,

Y 2

tas,

Ball. Rom. Tom. IV. Pars. II.